

Historik – information om ändringar i vägledning 2001:3 Offentlighet, sekretess och behandling av personuppgifter

Denna bilaga beskriver de sakliga ändringar som gjorts i vägledningens olika versioner. Versionerna presenteras i fallande kronologisk ordning, det vill säga den senaste ändringen redovisas först.

Version	Beslutsdatum	Kapitel, avsnitt eller bilagor som ändrats
8	2024-05-03	Se nedan
7	2023-12-15	Se nedan
6	2021-11-11	Se nedan
5	2018-06-21	Se nedan
4	2010-12-03	Se nedan
3	2010-03-05	Se nedan
2	2009-06-03	Se nedan
1	2007-06-05	Se nedan

Version 8

Revideringen har skett med huvudsakligt syfte att uppdatera informationen med anledning av en ny registerförfattning i 114 kap. SFB och tillhörande förordning. Detta har medfört ändringar i delen av vägledningen som avser personuppgiftsbehandling, kapitel 9 och 10. Revideringen avser såväl förtydliganden som ändringar och tillägg.

Kapitel 2 om allmänna handlingar och kapitel 7 om rätten att ta del av allmänna handlingar har reviderats i relevanta delar med anledning av de nya reglerna i 114 kap. SFB (avsnitt 2.2.3. om potentiella handlingar och 7.5.4. om omfattande efterforskningar).

Ett nytt avsnitt 5.3. om sekretessbrytande bestämmelser för teknisk bearbetning och teknisk lagring har tillkommit med en fördjupning av tidigare kortfattat beskriven lagstiftning.

Version 7

Texter som på olika sätt rör informationsutbyte med andra myndigheter har reviderats och utökats, bland annat genom följande.

- Ett nytt avsnitt 1.7 *Informationsutbyte med andra myndigheter* som beskriver förutsättningarna för informationsutbyte med andra myndigheter.
- Texterna om sekretessbrytande bestämmelser och bestämmelser om undantag från sekretess har flyttats från 3.12 till ett eget kapitel 5.
- Texterna om uppgiftsskyldigheter finns i nya avsnitt 5.10. Det avsnittet innehåller utökade generella texter om uppgiftsskyldigheter. Den mer detaljerade redogörelsen av olika bestämmelser om uppgiftsskyldighet har gjorts om till en förteckning över bestämmelser och flyttats till en Fia-sida. Vägledningen hänvisar till Fia-sidan.
- Ett nytt avsnitt om sekretessbrott i förhållande till riksdagen, regeringen, utredningar med mera (avsnitt 5.5).
- Nya texter om IVO i avsnittet om tillsyn eller revision (avsnitt 5.7).

- Tillägg till avsnitten om generalklausulen (5.9) och lagen om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar (avsnitt 5.10.2).

I anledning av arbetet med barnrättens inflytande på handläggningen (IM 2022:140) har ett nytt avsnitt om sekretess i förhållande till barn lagts till (avsnitt 3.8.3).

Det har tillkommit texter om sekretess för uppgifter om elstöd och andra särskilda sekretessbestämmelser i kärnverksamheten i avsnitt 4.2 samt en översiktlig lista på sekretessbestämmelser i nya avsnitt 4.12.

I övrigt har det gjorts förtydliganden och mindre tillägg i anledning av bland annat ny praxis och identifierade behov i verksamheten.

Version 6

Vägledningen har arbetats om i sin helhet, både vad gäller innehåll och struktur. Texterna i alla kapitel har setts över och bearbetats. Vägledningen har även renodlats – vissa texter som finns i andra dokument eller som inte längre är relevanta är borttagna och ersatta med hänvisningar. Nya texter och avsnitt har lagts till, utifrån identifierade behov i verksamheten. Vägledningen har anpassats till den nya mallen.

Kapitel 1. Motsvarar tidigare kapitel 3 och 4. Ett kapitel om offentlighetsprincipen. Texten från tidigare kapitel 4 kvarstår relativt oförändrat med huvudsakligen redaktionell bearbetning. Texten från tidigare kapitel 3 har kortats och den text som behållits finns i det nya avsnittet 1.7. I övrigt hänvisas till andra styrande dokument.

Kapitel 2. Motsvarar tidigare kapitel 2. Ett generellt kapitel om vad som är allmän handling. Hela kapitlet har arbetats om, både vad gäller innehåll och struktur. Texten har utvecklats och kompletterats med ny praxis, bl.a. avsnitten om potentiell handling (2.1.3 och 2.2.3), avsnitten om när internt framtagna handlingar blir upprättade (2.4) och avsnitten om särskilda slags handlingar såsom handlingar som ingår i bibliotek (2.6). Avsnittet om vad handlingar vanligtvis har för status på Försäkringskassan har utvecklats och ett nytt delavsnitt om interna mejl (2.7.3) har lagts till.

Kapitel 3. Motsvarar tidigare kapitel 5 och 8. Ett generellt kapitel om sekretess, som inkluderar redogörelse för sekretessbrytande bestämmelser och bestämmelser om undantag från sekretess som tidigare var ett eget kapitel. Hela kapitlet har arbetats om, både vad gäller innehåll och struktur. Avsnittet om sekretess internt på Försäkringskassan har förtydligats. Texten har utvecklats och kompletterats med ny praxis, bl.a. sekretess i förhållande till den enskilde själv har förtydligats (3.8.2), sekretess i förhållande till vårdnadshavare (3.8.2) och sekretess när den som uppgiften rör är avliden (3.9). Avsnittet om när den enskilde har en god man eller förvaltare är nytt (3.8.3). Även avsnitten om sekretessbrytande bestämmelser och bestämmelser om undantag från sekretess har utvecklats, bl.a. avsnitten om partsinsyn (3.12.3), brott och brottsmisstankar (3.12.7) och generalklausulen (3.12.8). Ett nytt avsnitt om sekretess mot utländska myndigheter har lagts till (3.12.10).

Kapitel 4. Motsvarar tidigare kapitel 6 och 7. Ett samlat kapitel om sekretessbestämmelser på Försäkringskassan, som inkluderar sekretess vid skyddade personuppgifter som tidigare var ett eget kapitel. Texten har arbetats om, både vad gäller innehåll och struktur. Texten har utvecklats och kompletterats med ny praxis, bl.a. avsnitten om sekretess till skydd för Försäkringskassans personal (4.6) och personuppgiftssekretess (4.10). Nya avsnitt om sekretess för uppgifter om polisanmälan och förundersökning (4.7) samt säkerhetsåtgärder (4.8) har lagts till.

Kapitel 5. Motsvarar tidigare kapitel 11. I kapitlet beskrivs hur man gör en sekretessprövning enligt 28 kap. 1 § OSL. Hela kapitlet har arbetats om, både vad gäller innehåll och struktur. Texten har utvecklats och kompletterats med ny praxis bl.a. i fråga om uppgifter om yrke och arbetsgivare samt avsnittet om hur omständigheter i det

enskilda fallet påverkar menprövningen. En ny text om uppgifter som sökanden redan tagit del av.

Kapitel 6. Motsvarar tidigare kapitel 10 och kapitel 12. Det nya kapitlet rör rätten att ta del av allmän handling och de krav som följer av 2 kap. TF. Texten har renodlats. Texter om den praktiska hanteringen av ett utlämnandeärende från tidigare kapitel 10 som omfattas av riktlinjerna (2011:7) *för utlämnande av allmänna handlingar och uppgifter* har tagits bort. Övrig text i tidigare kapitel 10 och 12 har arbetats om, både vad gäller innehåll och struktur. Ett nytt avsnitt om omfattande och frekventa begäran (6.4) har tillkommit. Redogörelsen för begränsningarna i myndighetens skyldighet att lämna ut allmän handling i 2 kap. TF har utvecklats och kompletterats med ny praxis, om bl.a. handlingar som inte förvaras på myndigheten (6.5.2), handlingar som inte kan identifieras (6.5.3) samt omfattande efterforskningar (6.5.4).

Kapitel 7 motsvarar tidigare kapitel 9. Texten kvarstår relativt oförändrat med huvudsakligen redaktionell bearbetning.

Tidigare kapitel 13 har tagits bort. Texterna rörde hanteringen av ett utlämnandeärende och omfattas numera av riktlinjerna (2011:7) *för utlämnande av allmänna handlingar och uppgifter*. Riktlinjerna kommer att utvecklas i dessa delar.

Kapitel 8 och 9 motsvarar tidigare kapitel 14 och 15. Texten kvarstår relativt oförändrat med huvudsakligen redaktionell bearbetning.

Version 5

Kapitel, avsnitt och text har flyttats om och rubriksättningen har ändrats för överskådlighetens skull.

Tidigare kapitel om offentlighet och sekretess i förhållande till behandling av personuppgifter har tagits bort och ersatts av kap. 14 om behandling av personuppgifter och kap. 15 om dataskyddsbestämmelserna och bestämmelser om offentlighet och sekretess.

I kapitel 6 har den personaladministrativa sekretessen utvecklats.

I kapitel 8 har sekretessbrytande bestämmelser och bestämmelser om undantag från sekretess samlats för överskådlighetens skull. I avsnittet om partsinsyn har partsställningen i olika typer av ärenden förtydligats.

Redogörelser för nya rättsfall har lagts till i ett flertal kapitel.

Version 4

Några avsnitt har ändrats så att hänvisningar görs till SFB i stället för till de författningar som har upphävts när SFB trädde ikraft den 1 januari 2011

Ändringarna har främst gjorts i kapitlen 14 och 15.

Version 3

Vissa justeringar, rättningar och kompletteringar har gjorts i denna version av vägledningen. Ändringar av vikt behandlas i det följande.

Kapitel 11. I kapitlet betonas vikten av att begäran om handlingar och uppgifter behandlas skyndsamt. Kompletteringar har även gjorts vad gäller kravet på dokumentation och situationen när någon med en begäran om handlingar eller uppgifter vänder sig till fel myndighet.

Kapitel 12. Ett förtydligande har gjorts att man vid en utlämnandeprövning alltid måste ta ställning till om det är fråga om en allmän handling.

Kapitel 13. Kapitlet har kompletterats med information om hur en menprövning görs när uppgifter begärs ut om avlidna.

Kapitel 15. Detta kapitel har utökats med mer information om uppgiftsskyldighet, främst gentemot socialnämnder. I kapitlet görs även förtydliganden om socialnämnd och socialtjänst. Vidare ges utökad information hur en myndighet bör förfara när uppgifter lämnas ut på eget initiativ, bland annat i samband med omprövning och överprövning av beslut eller åtgärder.

Kapitel 21. Kapitlet har kompletterats med information om vad en myndighet egentligen behöver för uppgifter från en sökande i samband med att myndigheten fattar ett avslagsbeslut. Förtydliganden har även gjorts i fråga om överklagande av Försäkringskassans avslagsbeslut som riktar sig till en kommunal myndighet. I kapitlet betonas vikten av att hålla reda på vilken överinstans som ska pröva överklagandet och vilka tidsfrister för överklagandet som gäller.

Version 2

Vägledningen har reviderats på de flesta områden, både vad gäller innehåll och struktur. Anledningen till detta är främst att sekretesslagen (1980:100) har upphört att gälla och ersatts av offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) (OSL) som trätt i kraft den 30 juni 2009.

Vägledningen har kompletterats med två nya kapitel som behandlar integritetsskyddet vid behandling av personuppgifter och elektroniskt utlämnande av sådana uppgifter. Även av den anledningen har det varit nödvändigt att göra ändringar i vägledningen.

I alla kapitel har texterna setts över och bearbetats. Texterna har också anpassats till Försäkringskassans organisationsstruktur och yrkesroller.

Sammanfattningen är ny och läsanvisningarna har kompletterats.

Kapitel 1. Vissa delar i kapitlet har arbetats om. Information ges även om att enskildas personliga integritet kan skyddas på olika sätt.

Kapitel 2. Detta kapitel kvarstår relativt oförändrat förutom att begränsningarna i handlingsoffentligheten har lyfts fram mer tydligt. Information om integritetsskyddet vid utlämnanden har tillkommit.

Kapitel 3. Kapitlet är helt nytt och tar bland annat upp integritetsskyddet i personuppgiftslagen (1998:204), PUL. Särskilt fokus läggs på utlämnande av personuppgifter och hur sådana utlämnanden förhåller sig till offentlighets- och sekretessregelverket.

Kapitel 4 (före detta kapitel 3). Mindre förändringar har skett.

Kapitel 5 (före detta kapitel 4). Kapitlet har setts över. Möjligheten att göra sammanställningar beskrivs mer ingående och tydligare (förvaringskriteriet i fråga om allmän handling). Information ges även om vad som gäller privata brev med mera. Vissa förtydliganden har också gjorts i texten.

Kapitel 6 (före detta kapitel 5). Av kapitlet framgår även att en handling i vissa fall kan lämnas tillbaka till den som sänt in den.

Kapitel 7 (före detta kapitel 6). Kapitlet har genomgått förändringar till stor del beroende på att OSL innehåller nya begrepp. Det har också renodlats. Det framgår att uppgifter kan skyddas hos den mottagande myndigheten och hur det går till. Ytterligare information ges i fråga om aidentifiering.

Kapitel 8. Detta kapitel ger även i denna version samlad information om skyddet för den personliga integriteten utifrån sekretess. Det kommer nu i anslutning till allmän information om sekretess (föregående kapitel). Informationen om att sekretess i vissa fall kan gälla mot den enskilde själv har flyttats till 10:e kapitlet.

Kapitel 9 (före detta kapitel 7). Detta kapitel har setts över på flera punkter. Mer information ges, bland annat om vilka uppgifter som kan vara föremål för insyn och sekretessreglerade samt vilka möjligheter som finns att använda och lämna över uppgifter inom Försäkringskassan. Den uppräknade av vanliga sekretessbestämmelser som man inom myndigheten kan behöva ta hänsyn till har flyttats till en bilaga till vägledningen.

Kapitel 10. Kompletterande information ges om rätten att ta del av uppgifter och handlingar enligt olika regelverk. Vem som är part och vad detta innebär i utlämnandehänseende behandlas mer ingående. Begränsningarna i en parts rätt till insyn återfinns i detta kapitel (förut i kapitel 8).

Kapitel 11. Kapitlet har setts över i sin helhet och några avsnitt har bytt plats. Vissa delar har utgått (bland annat information om myndighetsutövning) eller bytt kapitel (att ta ställning till om en handling är allmän behandlas i kapitel 12, kraven att leta fram handlingar som är offentliga behandlas i kapitel 19). Detta kapitel är genom revideringen helt och hållet inriktat mot det initiala skedet i ett utlämnandeärende.

Kapitel 12. Detta kapitel har gjorts om. Det förtydligar vad en utlämnandeprövning handlar om. En viktig förändring är att kapitlet nu är mer renodlat. Det utgör endast en "allmän ingång" till prövningen, inget mer (primärt rör det frågor som att bestämma vilket regelverk som ska gälla, hur snabbt prövningen ska göras och av vem). Själva sekretessprövningens två steg behandlas i två nya kapitel (13 och 14).

Kapitel 13. Se föregående kapitel. Detta kapitel är nytt och behandlar enbart det första steget i sekretessprövningen. Förändringar har skett i själva strukturen. Den sökandes identitet och syftet med begäran behandlas mer sammanhållet än förut. Att denne kan agera i olika roller har lyfts fram. Kapitlet innehåller även information om den prövning som kan behöva göras av hur personuppgifter kan komma att behandlas efter utlämnandet. Sistnämnda återfanns tidigare i kapitel 12.

Kapitel 14. Se ovan kapitel 12. Detta kapitel är nytt och behandlar det andra steget i sekretessprövningen.

Kapitel 15. Detta kapitel är nytt och har fokus på informationsutbyte. Det kommer nu i anslutning till kapitel 14 (denna information behandlades tidigare i kapitel 9). Komplettering har skett i form av ytterligare hänvisningar till bestämmelser i olika regelverk.

Kapitel 16. Kapitlet är nytt och tar endast upp samtycke. Det hör liksom föregående kapitel ihop med kapitel 14 (informationen behandlades tidigare i kapitel 9). Vissa mindre justeringar har gjorts i texten.

Kapitel 17. Kapitlet är nytt och rör helt och hållet frågor som kan bli aktuella i samband med att man gör en sekretessprövning (detta behandlades tidigare i kapitel 12).

Kapitel 18 (före detta kapitel 13). Både struktur och innehåll har setts över.

Kapitel 19 (före detta kapitel 14). Kapitlet har arbetats om på en rad olika punkter. Bland annat poängteras att en myndighet har en långtgående skyldighet att på begäran leta fram befintliga handlingar.

Kapitel 20. Detta kapitel är nytt och handlar om möjligheten att lämna ut personuppgifter elektroniskt.

Kapitel 21. Detta kapitel är i stora drag oförändrat.

Kapitel 22. Kapitlet har kortats ned.

Version 1

Vägledningen har arbetats om i sin helhet, både vad gäller innehåll och struktur. De strukturella förändringarna har främst gjorts inom respektive kapitel. Förtydliganden har gjorts på en rad ställen.

De exempel som tidigare fanns i separata kapitel har arbetats in i de kapitel där de naturligt hör hemma.

Vägledningen behandlar även offentlighet och sekretess på andra områden än försäkringsverksamheten.

I vägledningen görs även hänvisningar till andra vägledningar och till interna styrdokument.

Inledningsvis finns en sammanfattning.

Kapitel 1 Inledning har arbetats om.

Kapitel 2 Offentlighet innebär öppenhet har ändrats i vissa delar. Kompletteringar har främst gjorts i de delar som berör handlingsoffentligheten.

Kapitel 3 Vad är en handling? behandlar enbart frågan vad en handling är (allmänna handlingar tas upp i nästa kapitel). Kapitlet ger utförlig information om upptagningar.

Kapitel 4 Allmänna handlingar innehåller mer information än tidigare. Förvaringskriteriet behandlas ingående (bland annat sammanställningar av uppgifter). Kapitlet innehåller även information om delningar, biblioteksregeln och vad handlingarna får för status när de utväxlas inom Försäkringskassan.

Kapitel 5 Grundläggande krav på hanteringen av allmänna handlingar har i stort behållit sin struktur men viss omarbetning har skett, främst vad gäller diarieföring.

Kapitel 6 Sekretess innebär begränsningar i öppenheten har kompletterats med beskrivningar av sekretess i olika delar av en myndighet och vem som måste följa bestämmelserna om sekretess (till exempel de som deltar i verksamheten). De olika sekretesskydden behandlas mer utförligt. Kapitlet behandlar även avidentifierade uppgifter.

Kapitel 7 Vilken sekretess måste man iakta på Försäkringskassan? är helt nytt. Sekretess i Försäkringskassans statistikverksamhet och sekretess för uppgifter om personalen behandlas särskilt. Uppställningen av sekretessbestämmelser har utökats.

Kapitel 8 Skyddet för den enskildes personliga integritet innehåller förutom mer information om socialförsäkringssekretess även en redogörelse för nya generella sekretesskydd. Kapitlet behandlar även sekretess enligt 7 kap. 16 § OSL (behandling av personuppgifter).

Kapitel 9 Vanliga undantag från sekretess är en sammanslagning av två kapitel. Det innehåller samlad information om olika sekretessbrytande bestämmelser (bland annat uppgiftsskyldighet och samtycke). Kapitlet har förtydligats med information om vad som händer med sekretessen efter ett utlämnande. Vissa exempel har tagits bort eller ersatts.

Kapitel 10 Partsinsyn är i stort sett oförändrat men har setts över och förtydligats i vissa delar.

Kapitel 11 Begäran om att ta del av information är helt nytt. Avsikten med kapitlet är att ge en utförlig bild av vad den sökandes begäran kan handla om. Fokus ligger på den inledande hanteringen av en begäran. En myndighet har en långtgående skyldighet att lämna service och information till den sökande. Viss formalia behandlas också i kapitlet. Kapitlet har nära koppling till kapitel 14.

Kapitel 12 Sekretessprövningen beskriver prövningen mer utförligt. Fokus läggs på uppgifternas art och karaktär. Det så kallade efterfrågeförbudet behandlas ingående. Kapitlet behandlar även hur man gör en sekretessprövning enligt 7 kap. 16 § OSL. Kapitlet avslutas med information om underrättelser som kan behöva lämnas till den sökande.

Kapitel 13 Sekretessmarkering har skrivits om helt och hållet. En sekretessmarkering i IT-systemen aviseras av Skatteverket.

Kapitel 14 När och hur offentlig information ska lämnas ut har genomgått stora förändringar. Utlämnande av allmän handling tas upp inledningsvis, sedan behandlas informationsskyldigheten i OSL. Att det ställs stora krav att tillmötesgå en sökandes begäran har lyfts fram. Information ges om undantag från omedelbart utlämnande.

Kapitel 15 Avslagsbeslut och överklagande betonar vikten av att avslagsbeslut måste fattas av den som är behörig att göra det. Vidare förtydligas att en sökande ska informeras om gången i prövningen samt om avslag och beslut.

Kapitel 16 Meddelarfriheten och dess förhållande till sekretessprövningen beskriver mer i detalj vad meddelarfrihet är, vad denna rättighet innebär och varför den finns.